

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 914/2016-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. decembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s., Garbiarska 2, Košice, zastúpenej advokátom JUDr. Gabrielom Gulbišom, Boženy Němcovej 22, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 3, čl. 144 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 36 ods. 1, čl. 38 ods. 1 a čl. 4 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Spišská Nová Ves v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 1138/2013 a jeho uznesením z 28. februára 2014 a postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 16 CoE 139/2014 a jeho uznesením z 26. februára 2015 (Rvp 8535/2015) a vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 2 ods. 2, čl. 144 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 36 ods. 1, čl. 38 ods. 2 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Lučenec v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 291/2011 a jeho uznesením z 9. júna 2011, postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoE 46/2012 a jeho uznesením z 21. decembra 2012 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Oboer 340/2013 a jeho uznesením z 30. marca 2015 (Rvp 10961/2015) a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s., vedené pod sp. zn. Rvp 8535/2015 a sp. zn. Rvp 10961/2015 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 8535/2015.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 11. júna 2015 (Rvp 8535/2015) a 23. júla 2015 (Rvp 10961/2015) doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), vedené pod sp. zn. Rvp 8535/2015 a sp. zn. Rvp 10961/2015 vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 3, čl. 144 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 36 ods. 1, čl. 38 ods. 1 a čl. 4 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Spišská Nová Ves v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 1138/2013 a jeho uznesením z 28. februára 2014 a postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 16 CoE 139/2014 a jeho uznesením z 26. februára 2015 (Rvp 8535/2015) a vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 2 ods. 2, čl. 144 a čl. 152 ods. 4 ústavy, práv podľa čl. 36 ods. 1, čl. 38 ods. 2 a čl. 37 ods. 3 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Lučenec (spolu ďalej len „okresné súdy“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 291/2011 a jeho uznesením z 9. júna 2011, postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (spolu ďalej len „krajské súdy“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoE 46/2012 a jeho uznesením z 21. decembra 2012 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len

„najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Oboer 340/2013 a jeho uznesením z 30. marca 2015 (Rvp 10961/2015).

Sťažovateľka doručila ústavnému súdu 3. augusta 2015 (Rvp 8535/2015) podanie označené ako „*Doplnenie odôvodnenia podanej ústavnej sťažnosti podľa čl. 127*“ a 7. septembra 2015 (Rvp 10961/2015) podanie označené ako „*Doplnenie odôvodnenia podanej ústavnej sťažnosti podľa čl. 127*“.

Sťažovateľka je právnickou osobou podnikajúcou v oblasti poisťovníctva. S povinnými uzavrela poisťné zmluvy, na základe ktorých sa povinní zaviazali platiť dohodnuté poisťné. Sťažovateľka sa z dôvodu neplnenia povinností vyplývajúcich z poisťných zmlúv povinnými obrátila na základe uzavretej rozhodcovskej doložky na Arbitrážny súd Košice, ktorý povinných zaviazal na zaplatenie dlžného poisťného a trov konania. Následne z dôvodu neplnenia povinností uvedených v rozhodcovských rozsudkoch podala súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie. Žiadosti súdnych exekútorov o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie však boli okresnými súdmi zamietnuté v nadväznosti na konštatáciu neprijateľnosti zmluvných podmienok.

Sťažovateľka namieta, že okresné sudy takto rozhodli bez jej účasti, bez nariadenia pojednávania a bez toho, aby preskúmali rozhodcovský spis o rozhodcovskom konaní, aby sťažovateľke dali možnosť vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, aby vykonanie exekúcie namietal povinný v základnom, resp. vykonávacom konaní, a taktiež bez toho, aby umožnili oprávnenému dokázať individuálnosť dojednania rozhodcovskej doložky.

Sťažovateľka ďalej namieta, že okresné sudy, krajské sudy ako odvolacie sudy a ani najvyšší súd ako dovolací súd nevykonali vo veci pojednávanie a neinformovali ju o tom, že mienia niektorú podmienku v zmluve posudzovať ako neprijateľnú, a ani ju nevyzvali, aby sa k tejto skutočnosti vyjadrila, pričom svoje rozhodnutia riadne nezdôvodnili.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

III.1 K spojeniu vecí

Podľa § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

V zmysle § 166 ods. 1 CSP v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také veci, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých

istých strán. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 166 ods. 1 CSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností uvedených vo výrokovej časti tohto uznesenia, z ktorého je nepochybná právna a skutková súvislosť týchto sťažností, ako aj na totožnosť v osobe sťažovateľky, rozhodol ústavný súd, uplatniac citované právne normy, tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

III.2 K namietanému porušeniu sťažovateľkou označených práv uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16 Er 1138/2013 z 28. februára 2014 a uznesením Okresného súdu Lučenec sp. zn. 5 Er 291/2011 z 9. júna 2011 (ďalej len „uznesenia okresných súdov“) a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľka sťažnosťami namieta porušenie svojich práv napadnutými uzneseniami okresných súdov a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu; okresné sudy napadnutými uzneseniami zamietli žiadosti sťažovateľky o udelenie poverení na vykonanie exekúcií.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľka využila svoje právo podať proti namietanému postupu a napadnutým uzneseniam okresných súdov odvolania, o ktorých boli oprávnené a aj povinné rozhodnúť krajské sudy. Právomoc krajských súdov rozhodnúť o odvolaniach sťažovateľky v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

III.3 K namietanému porušeniu sťažovateľkou označených práv uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 16 CoE 139/2014 z 26. februára 2015 (Rvp 8535/2015), Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoE 46/2012 a jeho uznesením z 21. decembra 2012 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Oboer 340/2013 z 30. marca 2015 (Rvp 10961/2015) a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštantne uvádza, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02).

Jednou zo zákonných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ

mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Pri právoplatnom rozhodnutí vydanom v trestnom konaní je pre začiatok plynutia lehoty dvoch mesiacov podľa citovaného ustanovenia rozhodujúci moment náležitého oznámenia rozhodnutia sťažovateľovi, ktorým je buď vyhlásenie rozhodnutia v prítomnosti sťažovateľa, alebo doručenie rovnopisu rozhodnutia (napr. III. ÚS 186/02, III. ÚS 90/03).

Podľa § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa do 30. júna 2016 na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a od 1. júla 2016 ustanovenia Civilného sporového poriadku.

Podľa § 57 ods. 2 OSP v znení účinnom v čase doručenia sťažnosti (11. jún 2015) lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojim označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

Ústavný súd zistil, že uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 16 CoE 139/2014 z 26. februára 2015 (Rvp 8535/2015) nadobudlo právoplatnosť 8. apríla 2015. Posledný deň lehoty na podanie sťažnosti pripadol na 8. jún 2015 (pondelok). Sťažovateľka odovzdala poštovú zásielku adresovanú ústavnému súdu, ktorej obsahom bola sťažnosť (tzv. „blanketná sťažnosť“, ktorej odôvodnenie sťažovateľka doplnila podaním z 28. júla 2015, doručeným ústavnému súdu 3. augusta 2015), na poštovú prepravu až 9. júna 2015, teda po uplynutí lehoty dvoch mesiacov.

Ústavný súd zistil, že uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Oboer 340/2013 z 30. marca 2015 (Rvp 10961/2015) nadobudlo právoplatnosť 18. mája 2015. Posledný deň lehoty na podanie sťažnosti pripadol na 18. júl 2015 (sobota). Najbližší pracovný deň pripadol na 20. júl 2015 (pondelok), avšak sťažovateľka odovzdala poštovú zásielku adresovanú ústavnému súdu, ktorej obsahom bola sťažnosť (tzv. „blanketná sťažnosť“, ktorej odôvodnenie sťažovateľka doplnila podaním z 28. augusta 2015, doručeným

ústavnému súdu 7. septembra 2015), na poštovú prepravu až 21. júla 2015, teda po uplynutí lehoty dvoch mesiacov.

Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako oneskorene podanej (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. decembra 2016